తైత్తిరీయ సగంహితా పదపాఠః

సప్తమ కాణ్డే - ప్రథమ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్॥ ప్రజననమితిప్ర-జననమ్ । జ్యోతిః । అగ్నిః । దేవతానామ్ । జ్యోతిః ।
విరాడితివి-రాట్ । ఛన్దసామ్ । జ్యోతిః । విరాడితివి-రాట్ । వాచః । అగ్నౌ । సమితి ।
తిష్ఠతే । విరాజమితివి-రాజమ్ । అభి । సమితి । పద్యతే । తస్మాత్ । తత్ । జ్యోతిః । ఉచ్యతే ।
ద్వౌ । స్తోమౌ । ప్రాతస్సవనమితిప్రాతః-సవనమ్ । వహతః । యథా । ప్రాణఇతిప్ర-అనః ।
చ । అపానఇత్యప-అనః । చ । ద్వౌ । మాధ్యన్దినమ్ । సవనమ్ । యథా । చక్షుః । చ ।
శ్రోత్రమ్ । చ । ద్వౌ । తృతీయసవనమితితృతీయ-సవనమ్ । యథా । వాక్ । చ । ప్రతిష్ఠేతి
ప్రతి-స్థా । చ । పురుషసమ్మితఇతిపురుష-సమ్మితః । వై । ఏషః । యజ్ఞః । అస్థూరిః ॥౧॥
యమ్ । కామమ్ । కామయతే । తమ్ । ఏతేన । అభీతి । అశ్నుతే । సర్వమ్ । హి ।
అస్థూరిణా । అభ్యశ్నుతఇత్యభి-అశ్నుతే । అగ్నిష్టోమేనేత్యగ్ని-స్తోమేన । వై । ప్రజాపతిరితి
ప్రజా-పతిః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । అసృజత । తాః । అగ్నిష్టోమేనేత్యగ్ని-స్తోమేన । ఏవ ।
పరీతి । అగృహ్ణాత్ । తాసామ్ । పరిగృహీతానామితిపరి-గృహీతానామ్ । అశ్వతరః ।
అతీతి । అప్రవత । తస్య । అనుహాయేత్యను-హాయ । రేతః । ఆ । ఇతి । అదత్త । తత్ । గర్దభే ।
నీతి । అమార్ట్ । తస్మాత్ । గర్దభః । ద్విరేతాఇతిద్వి-రేతాః । అథోఇతి । ఆహుః । వడబాయామ్ ।
నీతి । అమార్ట్ । ఇతి । తస్మాత్ । వడబా । ద్విరేతాఇతిద్వి-రేతాః । అథోఇతి । ఆహుః ।
ఓషధీషు ॥౨॥ నీతి । అమార్ట్ । ఇతి । తస్మాత్ । ఓషధయః । అనభ్యక్తాఇత్యనభి-అక్తాః ।
రేభన్తి । అథోఇతి । ఆహుః । ప్రజాస్వితిప్ర-జాసు । నీతి । అమార్ట్ । ఇతి । తస్మాత్ । యమౌ ।
జాయేతేఇతి । తస్మాత్ । అశ్వతరః । న । ప్రేతి । జాయతే । ఆత్తరేతాఇత్యాత్త-రేతాః । హి ।

తస్మాత్ । బర్హిషి । అనవక్లప్త ఇత్యనవ-క్లప్తః । సర్వవేదస ఇతి సర్వ-వేదసే । వా । సహస్రే ।
వా । అవక్లప్త ఇత్యవ-క్లప్తః । అతీతి । హి । అప్రపత । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిష్టోమే
నేత్యగ్ని-స్తోమేన । యజతే । ప్రేతి । అజాతాః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । జనయతి । పరీతి ।
ప్రజాతా ఇతి ప్ర-జాతాః । గృహ్ణాతి । తస్మాత్ । ఆహుః । జ్యేష్ఠయజ్ఞ ఇతి జ్యేష్ఠ-యజ్ఞః । ఇతి ॥౩॥
ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । వావ । జ్యేష్ఠః । సః । హి । ఏతేన । అగ్రే । అయజత । ప్రజాపతిరితి
ప్రజా-పతిః । అకామయత । ప్రేతి । జాయేయ । ఇతి । సః । ముఖతః । త్రివృతమితి త్రి-
వృతమ్ । నిరితి । అమిమీత । తమ్ । అగ్నిః । దేవతా । అన్వితి । అసృజ్యత । గాయత్రీ ।
ఛన్దః । రథన్తరమితి రథమ్-తరమ్ । సామ । బ్రాహ్మణః । మనుష్యాణామ్ । అజః । పశూనామ్ ।
తస్మాత్ । తే । ముఖ్యాః । ముఖతః । హి । అసృజ్యన్త । ఉరసః । బాహుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్ ।
పఞ్చదశమితి పఞ్చ-దశమ్ । నిరితి । అమిమీత । తమ్ । ఇన్ద్రః । దేవతా । అన్వితి । అసృజ్యత ।
త్రిష్టుప్ । ఛన్దః । బృహత్ ॥౪॥ సామ । రాజన్యః । మనుష్యాణామ్ । అవిః । పశూనామ్ ।
తస్మాత్ । తే । వీర్యావన్త ఇతి వీర్య-వన్తః । వీర్యాత్ । హి । అసృజ్యన్త । మధ్యతః । సప్తదశమితి
సప్త-దశమ్ । నిరితి । అమిమీత । తమ్ । విశ్వే । దేవాః । దేవతాః । అన్వితి । అసృజ్యన్త ।
జగతీ । ఛన్దః । వైరూపమ్ । సామ । వైశ్యః । మనుష్యాణామ్ । గావః । పశూనామ్ । తస్మాత్
తే । ఆద్యాః । అన్నధానాదిత్యన్న-ధానాత్ । హి । అసృజ్యన్త । తస్మాత్ । భూయాగ్ంసః ।
అన్యేభ్యః । భూయిష్ఠాః । హి । దేవతాః । అన్వితి । అసృజ్యన్త । పత్తః । ఏకవిగ్ంశమిత్యేక-
విగ్ంశమ్ । నిరితి । అమిమీత । తమ్ । అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ । ఛన్దః ॥౫॥ అన్వితి । అసృజ్యత ।
వైరాజమ్ । సామ । శూద్రః । మనుష్యాణామ్ । అశ్వః । పశూనామ్ । తస్మాత్ । తౌ । భూతసఙ్క్రా
మిణావితి భూత-సఙ్క్రామిణౌ । అశ్వః । చ । శూద్రః । చ । తస్మాత్ । శూద్రః । యజ్ఞే ।

అనవక్లృప్త ఇత్యనవ-క్లృప్తః । న । హి । దేవతాః । అన్వితి । అవృజ్యత । తస్మాత్ । పాదాః ।
ఏవేతి । త్రివతః । పత్తః । హి । అస్యైతామ్ । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । వై । త్రివృదితి త్రి-వృత్ ।
అర్ధమాసా ఇత్యర్ధ-మాసాః । పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ-దశః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । సప్తదశ
ఇతి సప్త-దశః । త్రయః । ఇమే । లోకాః । అసౌ । ఆదిత్యః । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక-విగ్ంశః ।
ఏతస్మిన్న్ । వై । ఏతే । శ్రితాః । ఏతస్మిన్న్ । ప్రతిష్ఠితా ఇతి ప్రతి-స్థితాః । యః । ఏవమ్ ।
వేద । ఏతస్మిన్న్ । ఏవ । శ్రయతే । ఏతస్మిన్న్ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి ॥ ౬ ॥

అన్వర్గిరోపదీమత్యేష్వయజ్ఞ ఇతి బ్రహ్మవాదినస్తుష్వపున్నః ప్రతిష్ఠితానవచ ॥ ౧ ॥

ప్రాతస్సవన ఇతి ప్రాతః-సవనే । వై । గాయత్రేణ । ఛన్దసా । త్రివృత ఇతి త్రి-వృతే ।
స్తోమాయ । జ్యోతిః । దధత్ । ఏతి । త్రివృతేతి త్రి-వృతా । బ్రహ్మవర్చసేనేతి బ్రహ్మ-వర్చసేన ।
పఞ్చదశాయేతి పఞ్చ-దశాయ । జ్యోతిః । దధత్ । ఏతి । పఞ్చదశేనేతి పఞ్చ-దశేన ।
ఓజసా । వీర్యేణ । సప్తదశాయేతి సప్త-దశాయ । జ్యోతిః । దధత్ । ఏతి । సప్తదశేనేతి సప్త-
దశేన । ప్రాజాపత్యేనేతి ప్రాజా-పత్యేన । ప్రజననేనేతి ప్ర-జననేన । ఏకవిగ్ంశాయేత్యేక-
విగ్ంశాయ । జ్యోతిః । దధత్ । ఏతి । స్తోమః । ఏవ । తత్ । స్తోమాయ । జ్యోతిః । దధత్ ।
ఏతి । అథో ఇతి । స్తోమే । ఏవ । స్తోమమ్ । అభి । ప్రేతి । నయతి । యావన్తః । వై ।
స్తోమాః । తావన్తః । కామాః । తావన్తః । లోకాః । తావన్తి । జ్యోతీగ్ంషి । ఏతావతః । ఏవ ।
స్తోమాన్ । ఏతావతః । కామాన్ । ఏతావతః । లోకాన్ । ఏతావన్తి । జ్యోతీగ్ంషి । అవేతి ।
రున్ధే ॥ ౭ ॥ తావన్తో లోకాస్త్రయోదశ చ ॥ ౨ ॥

బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సః । తు । వై । యజేత । యః ।
అగ్నిష్టోమేనేత్యగ్ని-స్తోమేన । యజమానః । అథ । సర్వస్తోమేనేతి సర్వ-స్తోమేన । యజేత ।

ఇతి । యస్య । త్రివృతమితి త్రి-వృతమ్ । అన్తర్యన్తీత్యన్తః-యన్తి । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । తస్య । అన్తః । యన్తి । ప్రాణేష్వితి ప్ర-అనేషు । మే । అపి । ఇతి । అసత్ । ఇతి । ఖలు । వై । యజ్ఞేన । యజమానః । యజతే । యస్య । పఞ్చదశమితి పఞ్చ-దశమ్ । అన్తర్యన్తీత్యన్తః-యన్తి । వీర్యమ్ । తస్య । అన్తః । యన్తి । వీర్యే । మే । అపి । ఇతి । అసత్ । ఇతి । ఖలు । వై । యజ్ఞేన । యజమానః । యజతే । యస్య । సప్తదశమితి సప్త-దశమ్ । అన్తర్యన్తీత్యన్తః-యన్తి ॥౮॥ ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । తస్య । అన్తః । యన్తి । ప్రజాయామితి ప్ర-జాయామ్ । మే । అపి । ఇతి । అసత్ । ఇతి । ఖలు । వై । యజ్ఞేన । యజమానః । యజతే । యస్య । ఏకవిగ్ంశమిత్యేక-విగ్ంశమ్ । అన్తర్యన్తీత్యన్తః-యన్తి । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । తస్య । అన్తః । యన్తి । ప్రతిష్ఠాయామితి ప్రతి-స్థాయామ్ । మే । అపి । ఇతి । అసత్ । ఇతి । ఖలు । వై । యజ్ఞేన । యజమానః । యజతే । యస్య । త్రిణవమితి త్రి-నవమ్ । అన్తర్యన్తీత్యన్తః-యన్తి । ఋతూన్ । చ । తస్య । నక్షత్రియామ్ । చ । విరాజమితి వి-రాజమ్ । అన్తః । యన్తి । ఋతుషు । మే । అపి । ఇతి । అసత్ । నక్షత్రియాయామ్ । చ । విరాజీతి వి-రాజి । ఇతి ॥౯॥ ఖలు । వై । యజ్ఞేన । యజమానః । యజతే । యస్య । త్రయస్త్రిగ్ంశమితి త్రయః-త్రిగ్ంశమ్ । అన్తర్యన్తీత్యన్తః-యన్తి । దేవతాః । తస్య । అన్తః । యన్తి । దేవతాసు । మే । అపి । ఇతి । అసత్ । ఇతి । ఖలు । వై । యజ్ఞేన । యజమానః । యజతే । యః । వై । స్తోమానామ్ । అవమమ్ । పరమతామ్ । గచ్ఛన్తమ్ । వేద । పరమతామ్ । ఏవ । గచ్ఛతి । త్రివృదితి త్రి-వృత్ । వై । స్తోమానామ్ । అవమః । త్రివృదితి త్రి-వృత్ । పరమః । యః । ఏవమ్ । వేద । పరమతామ్ । ఏవ । గచ్ఛతి ॥౧౦॥ సప్తదశమన్తర్యన్తి విరాజీతి చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౩॥

అఙ్గిరసః । వై । సత్రమ్ । ఆసత । తే । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ ।

అహన్న్ । తేషామ్ । ప్రావిశన్ । చ । ప్రవిశ్యేతి ప్ర-విశ్య । చ । అగ్నిష్టోమేనతామ్ । తౌ ।
అకామయేతామ్ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఇయావ । ఇతి । తౌ । ఏతమ్ ।
అతిరాత్రమిత్యతి-రాత్రమ్ । అపశ్యతామ్ । తమ్ । ఏతి । అహరతామ్ । తేన । అయజేతామ్ ।
తతః । వై । తౌ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఐతామ్ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ ।
అతిరాత్రేణేత్యతి-రాత్రేణ । యజతే । సువర్గమితి సువః-గమ్ । ఏవ । లోకమ్ । ఏతి । తౌ ।
తేన । పూర్వేణ । అహ్నా । అగచ్ఛతామ్ । ఉత్తరేణేత్యుత్-తరేణ ॥౧౧॥ అభిప్లవ ఇత్యభి-
ప్లవః । పూర్వమ్ । అహః । భవతి । గతిః । ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । జ్యోతిష్టోమ ఇతి జ్యోతిః-
స్తోమః । అగ్నిష్టోమ ఇత్యగ్ని-స్తోమః । పూర్వమ్ । అహః । భవతి । తేజః । తేన । అవతే ।
ధత్తే । సర్వస్తోమ ఇతి సర్వ-స్తోమః । అతిరాత్ర ఇత్యతి-రాత్రః । ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ ।
సర్వస్య । ఆప్త్యై । సర్వస్య । అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । గాయత్రమ్ । పూర్వే । అహన్న్ ।
సామ । భవతి । తేజః । వై । గాయత్రీ । గాయత్రీ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ ।
తేజః । ఏవ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । త్రైష్టుభమ్ । ఉత్తర
ఇత్యుత్-తరే । ఓజః । వై । వీర్యమ్ । త్రిష్టుక్ । ఓజః । ఏవ । వీర్యమ్ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే ।
రథన్తరమితి రథమ్-తరమ్ । పూర్వే ॥౧౨॥ అహన్న్ । సామ । భవతి । ఇయమ్ । వై । రథన్తర
మితి రథమ్-తరమ్ । అస్యామ్ । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । బృహత్ । ఉత్తర ఇత్యుత్-తరే ।
అసౌ । వై । బృహత్ । అముష్యామ్ । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । తత్ । ఆహుః । క్వ । జగతీ । చ ।
అనుష్టుగిత్యను-స్తుప్ । చ । ఇతి । వైఖానసమ్ । పూర్వే । అహన్న్ । సామ । భవతి । తేన ।
జగత్యై । న । ఏతి । షోడశి । ఉత్తర ఇత్యుత్-తరే । తేన । అనుష్టుభ ఇత్యను-స్తుభః । అథో ।
ఆహుః । యత్ । సమానే । అర్ధమాస ఇత్యర్ధ-మాసే । స్యాతామ్ । అన్యతరస్య । అహ్నః ।

వీర్యమ్ । అస్మిన్ । భవన్తి । ఇతి । అమావాస్యాయామిత్యమా-వాస్యాయామ్ । పూర్వమ్ । అహః । భవతి । ఉత్తరస్మిన్నిత్యుత్-తరస్మిన్ । ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । నానా । ఏవ । అర్ధమాసయోరిత్యర్ధ-మాసయోః । భవతః । నానావీర్యే ఇతి నానా-వీర్యే । భవతః । హవిష్మన్నిధనమితి హవిష్మత్-నిధనమ్ । పూర్వమ్ । అహః । భవతి । హవిష్కృన్నిధనమితి హవిష్కృత్-నిధనమ్ । ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై ॥౧॥

॥ ఉత్తరేఽరథన్తరమ్పూర్వేఽఏకవిగ్ంశతిశ్చ ॥౨॥

ఆపః । వై । ఇదమ్ । అగ్రే । సలిలమ్ । ఆసీత్ । తస్మిన్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । వాయుః । భూత్వా । అచరత్ । సః । ఇమామ్ । అపశ్యత్ । తామ్ । వరాహః । భూత్వా । ఆ । అహరత్ । తామ్ । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । భూత్వా । వి । అమార్ట్ । సా । అప్రథత । సా । పృథివీ । అభవత్ । తత్ । పృథివ్యై । పృథివిత్వమితి పృథివి-త్వమ్ । తస్యామ్ । అశ్రామ్యత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । సః । దేవాన్ । అసృజత । వసూన్ । రుద్రాన్ । ఆదిత్యాన్ । తే । దేవాః । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । అబ్రువన్న్ । ప్ర । ఇతి । జాయామహై । ఇతి । సః । అబ్రవీత్ ॥౩॥ యథా । అహమ్ । యుష్మాన్ । తపసా । అసృక్షి । ఏవమ్ । తపసి । ప్రజననమితి ప్ర-జననమ్ । ఇచ్ఛధ్వమ్ । ఇతి । తేభ్యః । అగ్నిమ్ । ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । ప్ర । ఇతి । అయచ్ఛత్ । ఏతేన । ఆయతనేనేత్యా-యతనేన । శ్రామ్యత । ఇతి । తే । అగ్నినా । ఆయతనేనేత్యా-యతనేన । అశ్రామ్యన్న్ । తే । సంవత్సర ఇతి సమ్-వత్సరే । ఏకామ్ । గామ్ । అసృజన్త । తామ్ । వసుభ్య ఇతి వసు-భ్యః । రుద్రేభ్యః । ఆదిత్యేభ్యః । ప్ర । ఇతి । అయచ్ఛన్న్ । ఏతామ్ । రక్షధ్వమ్ । ఇతి । తామ్ । వసవః । రుద్రాః । ఆదిత్యాః । అరక్షన్త । సా । వసుభ్య ఇతి వసు-భ్యః । రుద్రేభ్యః । ఆదిత్యేభ్యః । ప్ర । ఇతి । అజాయత । త్రీణి । చ ॥౪॥

శతాని । త్రయస్త్రిꣳశతమితి త్రయః-త్రిꣳశతమ్ । చ । అథ । సా । ఏవ । సహస్రతమీతి
సహస్ర-తమీ । అభవత్ । తే । దేవాః । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । అబ్రువన్ । సహస్రేణ
నః । యాజయ । ఇతి । సః । అగ్నిష్టోమేనేత్యగ్ని-స్తోమేన । వసూన్ । అయాజయత్ । తే ।
ఇమమ్ । లోకమ్ । అజయన్ । తత్ । చ । అదదుః । సః । ఉక్థ్యేన । రుద్రాన్ । అయాజయత్ ।
తే । అన్తరిక్షమ్ । అజయన్ । తత్ । చ । అదదుః । సః । అతిరాత్రేణేత్యతి-రాత్రేణ । ఆదిత్యాన్ ।
అయాజయత్ । తే । అముమ్ । లోకమ్ । అజయన్ । తత్ । చ । అదదుః । తత్ ।
అన్తరిక్షమ్ ॥౧౬॥ వ్యవైర్యతేతి వి-అవైర్యత । తస్మాత్ । రుద్రాః । ఘాతుకాః । అనాయతనా
ఇత్యనా-యతనాః । హి । తస్మాత్ । ఆహుః । శిథిలమ్ । వై । మధ్యమమ్ । అహః । త్రిరాత్ర
స్యేతి త్రి-రాత్రస్య । వి । హి । తత్ । అవైర్యతేత్యవ-ఐర్యత । ఇతి । త్రైష్టుభమ్ । మధ్యమస్య
అహ్నః । ఆజ్యమ్ । భవతి । సంయానానీతి సమ్-యానాని । సూక్తానీతి సు-ఉక్తాని । శꣳసతి
షోడశినమ్ । శꣳసతి । అహ్నః । ధృత్యై । అశిథిలమ్భావాయేత్యశిథిలమ్-భావాయ ।
తస్మాత్ । త్రిరాత్రస్యేతి త్రి-రాత్రస్య । అగ్నిష్టోమ ఇత్యగ్ని-స్తోమః । ఏవ । ప్రథమమ్ ।
అహః । స్యాత్ । అథ । ఉక్థ్యః । అథ । అతిరాత్ర ఇత్యతి-రాత్రః । ఏషామ్ । లోకానామ్ ।
విధృత్యా ఇతి వి-ధృత్యై । త్రీణిత్రీణీతి త్రీణి-త్రీణి । శతాని । అనూచీనాహమిత్యనూచీన-
అహమ్ । అవ్యవచ్ఛిన్నానీత్యవి-అవచ్ఛిన్నాని । దదాతి ॥౧౭॥ ఏషామ్ । లోకానామ్ ।
అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై । సన్తత్యా ఇతి సమ్-తత్యై । దశతమ్ । న । వి । ఛిన్ద్యాత్ । విరాజమితి వి-రాజమ్ ।
న । ఇత్ । విచ్ఛినదానీతి వి-ఛినదాని । ఇతి । అథ । యా । సహస్రతమీతి సహస్ర-తమీ ।
ఆసీత్ । తస్యామ్ । ఇన్ద్రః । చ । విష్ణుః । చ । వ్యాయచ్ఛేతామితి వి-ఆయచ్ఛేతామ్ । సః ।
ఇన్ద్రః । అమన్యత । అనయా । వై । ఇదమ్ । విష్ణుః । సహస్రమ్ । వర్క్ష్యతే । ఇతి । తస్యామ్

అకల్పేతామ్ । ద్విభాగ ఇతి ద్వి-భాగే । ఇన్ద్రః । తృతీయే । విష్ణుః । తత్ । వై । ఏషా । అభ్యనూచ్యత ఇత్యభి-అనూచ్యతే । ఉభా । జిగ్యథుః । ఇతి । తామ్ । వై । ఏతామ్ । అచ్ఛావాకః ॥౧౮॥ ఏవ । శగ్ంసతి । అథ । యా । సహస్రతమీతి సహస్ర-తమీ । సా । హోత్రే । దేయా । ఇతి । హోతారమ్ । వై । అభ్యతిరిచ్యత ఇత్యభి-అతిరిచ్యతే । యత్ । అతిరిచ్యత ఇత్యతి-రిచ్యతే । హోతా । అనాప్తస్య । ఆప్తయితా । అథ । ఆహుః । ఉన్నేత్ర ఇత్యుత్-నేత్రే । దేయా । ఇతి । అతిరిక్తేత్యతి-రిక్తా । వై । ఏషా । సహస్రస్య । అతిరిక్త ఇత్యతి-రిక్తః । ఉన్నేతేత్యుత్-నేతా । ఋత్విజామ్ । అథ । ఆహుః । సర్వేభ్యః । సదస్యేభ్యః । దేయా । ఇతి । అథ । ఆహుః । ఉదాకృత్యేత్యుత్-ఆకృత్యా । సా । వశమ్ । చరేత్ । ఇతి । అథ । ఆహుః । బ్రహ్మణే । చ । అగ్నీధ ఇత్యగ్ని-ఇధే । చ । దేయా । ఇతి ॥౧౯॥ ద్విభాగమితి ద్వి-భాగమ్ । బ్రహ్మణే । తృతీయమ్ । అగ్నీధ ఇత్యగ్ని-ఇధే । ఇన్ద్రః । వై । బ్రహ్మా । వైష్ణవః । అగ్నీదిత్యగ్ని-ఇత్ । యథా । ఏవ । తౌ । అకల్పేతామ్ । ఇతి । అథ । ఆహుః । యా । కల్యాణీ । బహురూపేతి బహు-రూపా । సా । దేయా । ఇతి । అథ । ఆహుః । యా । ద్విరూపేతి ద్వి-రూపా । ఉభయత ఏనీత్యుభయతః-ఏనీ । సా । దేయా । ఇతి । సహస్రస్య । పరిగృహీత్యా ఇతి పరి-గృహీత్యై । తత్ । వై । ఏతత్ । సహస్రస్య । అయనమ్ । సహస్రమ్ । స్తోత్రీయాః । సహస్రమ్ । దక్షిణాః । సహస్రసమ్మిత ఇతి సహస్ర-సమ్మితః । సువర్గ ఇతి సువః-గః । లోకః । సువర్గస్యేతి సువః-గస్య । లోకస్య । అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై ॥౨౦॥

అబ్రవీచ్ఛృతదన్తరిక్షన్నదాత్యచ్ఛావాకాశ్చదేయేతిసప్తచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౫॥

సోమః । వై । సహస్రమ్ । అవిన్దత్ । తమ్ । ఇన్ద్రః । అన్వితి । అవిన్దత్ । తౌ । యమః । న్యాగచ్ఛదితి ని-ఆగచ్ఛత్ । తౌ । అబ్రవీత్ । అస్తు । మే । అత్ర । అపీతి । ఇతి ।

అస్తు । హిం । ఇతి । అబ్రూతామ్ । సః । యమః । ఏకస్యామ్ । వీర్యమ్ । పరి । ఇతి । అపశ్యత్ । ఇయమ్ । వై । అస్య । సహస్రస్య । వీర్యమ్ । బిభర్తి । ఇతి । తౌ । అబ్రవీత్ । ఇయమ్ । మమ । అస్తు । ఏతత్ । యువయోః । ఇతి । తౌ । అబ్రూతామ్ । సర్వే । వై । ఏతత్ । ఏతస్యామ్ । వీర్యమ్ ॥ ౨౧ ॥ పరి । ఇతి । పశ్యామః । అగ్ంశమ్ । ఆ । ఇతి । హరామహై । ఇతి । తస్యామ్ । అగ్ంశమ్ । ఆ । ఇతి । అహరన్త । తామ్ । అప్స్విత్యప్-సు । ప్ర । ఇతి । అవేశయన్న్ । సోమాయ । ఉదేహీత్యుత్-ఏహి । ఇతి । సా । రోహిణీ । పిఙ్గలా । ఏకహాయనీత్యేక-హాయనీ । రూపమ్ । కృత్వా । త్రయస్త్రిగ్ంశతేతి త్రయః-త్రిగ్ంశతా । చ । త్రిభిరితి త్రి-భిః । చ । శతైః । సహ । ఉదైదిత్యుత్-ఐత్ । తస్మాత్ । రోహిణ్యా । పిఙ్గలయా । ఏకహాయన్యేత్యేక-హాయన్యా । సోమమ్ । క్రీణీయాత్ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । రోహిణ్యా । పిఙ్గలయా । ఏకహాయన్యేత్యేక-హాయన్యా । సోమమ్ । క్రీణాతి । త్రయస్త్రిగ్ంశతేతి త్రయః-త్రిగ్ంశతా । చ । ఏవ । అస్య । త్రిభిరితి త్రి-భిః । చ ॥ ౨౨ ॥ శతైః । సోమః । క్రీతః । భవతి । సుక్రీతేనేతి సు-క్రీతేన । యజతే । తామ్ । అప్స్విత్యప్-సు । ప్ర । ఇతి । అవేశయన్న్ । ఇన్ద్రాయ । ఉదేహీత్యుత్-ఏహి । ఇతి । సా । రోహిణీ । లక్ష్మణా । పష్ఠౌహీ । వార్త్రఘ్నీతి వార్త్ర-ఘ్నీ । రూపమ్ । కృత్వా । త్రయస్త్రిగ్ంశతేతి త్రయః-త్రిగ్ంశతా । చ । త్రిభిరితి త్రి-భిః । చ । శతైః । సహ । ఉదైదిత్యుత్-ఐత్ । తస్మాత్ । రోహిణీమ్ । లక్ష్మణామ్ । పష్ఠౌహీమ్ । వార్త్రఘ్నీమితి వార్త్ర-ఘ్నీమ్ । దద్యాత్ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । రోహిణీమ్ । లక్ష్మణామ్ । పష్ఠౌహీమ్ । వార్త్రఘ్నీమితి వార్త్ర-ఘ్నీమ్ । దదాతి । త్రయస్త్రిగ్ంశదితి త్రయః-త్రిగ్ంశత్ । చ । ఏవ । అస్య । త్రీణి । చ । శతాని । సా । దత్తా ॥ ౨౩ ॥ భవతి । తామ్ । అప్స్విత్యప్-సు । ప్ర । ఇతి । అవేశయన్న్ । యమాయ । ఉదేహీత్యుత్-ఏహి । ఇతి । సా । జరతీ । మూర్ఖా । తల్పఘ్నీతి

తత్-జఘన్యా । రూపమ్ । కృత్వా । త్రయస్త్రిగ్ంశతేతి త్రయః-త్రిగ్ంశతా । చ । త్రిభిరితి త్రి-
భిః । చ । శతైః । సహ । ఉదైదిత్యుత్-ఐత్ । తస్మాత్ । జరతీమ్ । మూర్ఖామ్ । తజ్జఘన్యామితి
తత్-జఘన్యామ్ । అనుస్తరణీమిత్యను-స్తరణీమ్ । కుర్వీత । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ ।
జరతీమ్ । మూర్ఖామ్ । తజ్జఘన్యామితి తత్-జఘన్యామ్ । అనుస్తరణీమిత్యను-స్తరణీమ్ ।
కురుతే । త్రయస్త్రిగ్ంశదితి త్రయః-త్రిగ్ంశత్ । చ । ఏవ । అస్య । త్రీణి । చ । శతాని । సా ।
అముష్మిన్న్ । లోకే । భవతి । వాక్ । ఏవ । సహస్రతమీతి సహస్ర-తమీ । తస్మాత్ ॥౨౫॥
వరః । దేయః । సా । హి । వరః । సహస్రమ్ । అస్య । సా । దత్తా । భవతి । తస్మాత్ । వరః ।
న । ప్రతిగృహ్యా ఇతి ప్రతి-గృహ్యా । సా । హి । వరః । సహస్రమ్ । అస్య । ప్రతిగృహీతమితి
ప్రతి-గృహీతమ్ । భవతి । ఇయమ్ । వరః । ఇతి । బ్రూయాత్ । అథ । అన్యామ్ । బ్రూయాత్
ఇయమ్ । మమ । ఇతి । తథా । అస్య । తత్ । సహస్రమ్ । అప్రతిగృహీతమిత్యప్రతి-
గృహీతమ్ । భవతి । ఉభయతఏనీత్యుభయతః-ఏనీ । స్యాత్ । తత్ । అహుః । అన్యతఏనీత్య
న్యతః-ఏనీ । స్యాత్ । సహస్రమ్ । పరస్తాత్ । ఏతమ్ । ఇతి । యా । ఏవ । వరః ॥౨౬॥
కల్యాణీ । రూపసమృద్ధేతి రూప-సమృద్ధా । సా । స్యాత్ । సా । హి । వరః । సమృద్ధ్యా ఇతి
సమ్-ఋద్ధ్యై । తామ్ । ఉత్తరేణేత్యుత్-తరేణ । ఆగ్నీధ్రమిత్యాగ్ని-ఇధ్రమ్ । పర్యాణీయేతి పరి-
ఆనీయ । ఆహవనీయస్యేత్యా-హవనీయస్య । అన్తే । ద్రోణకలశమితి ద్రోణ-కలశమ్ । అవేతి
ఘ్రాపయేత్ । ఆ । జిఘ్ర । కలశమ్ । మహి । ఉరుధారేత్యురు-ధారా । పయస్వతీ । ఆ ।
త్వా । విశన్తు । ఇన్దవః । సముద్రమ్ । ఇవ । సిన్ధవః । సా । మా । సహస్రే । ఆ । భజ ।
ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు-భిః । సహ । పునః । మా । ఆ । విశతాత్ । రయిః ।
ఇతి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । ఏవ । ఏనమ్ । పశుభిరితి పశు-భిః । రయ్యా । సమితి ॥౨౭॥

గృహ్ణాతి । ప్రజావానితిప్రజా-వాన్ । పశుమానితిపశు-మాన్ । రయిమానితిరయి-
మాన్ । భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । తయా । సహ । అగ్నిష్టోమమిత్యగ్ని-స్తోమమ్ । పురస్తా
దుక్థ్యే । పురస్తాత్ । ప్రతీచ్యామ్ । తిష్ఠన్త్యామ్ । ఆహవనీయాత్ । ఉత్తరా । అగ్నీధ్రః । న ।
వదేత్ । ఆయచ్ఛేత్ । న । వదేత్ । తస్యై । కతరః । ధన । ఏనమ్ ॥ అస్మై । త । విద్యోతతే ।
యత్ । అవ్యుష్టాయామ్ । త్రేధా । సహస్రమ్ । వీత । తత్ । ఇన్ద్రియమ్ । ఇతి । త్రేధావిభక్త
మితిత్రేధా-విభక్తమ్ । వై । త్రిరాత్రమితిత్రి-రాత్రే । సహస్రమ్ । సాహస్రీమ్ । ఏవ । ఏనామ్ ।
కరోతి । సహస్రస్య । ఏవ । ఏనామ్ । మాత్రామ్ ॥౨౮॥ కరోతి । రూపాణి । జుహోతి ।
రూపైః । ఏవ । ఏనామ్ । సమిత్ । అర్ధయతి । తస్యాః । ఉపోత్థాయేత్యుప-ఉత్థాయ ।
కర్ణమ్ । ఆ । జపేత్ । ఇడే । రన్తే । అదితే । సరస్వతి । ప్రియే । ప్రేయసి । మహి । విశ్రుతీతి
వి-శ్రుతి । ఏతాని । తే । అఘ్నియే । నామాని । సుకృతమితిసు-కృతమ్ । మా । దేవేషు ।
బ్రూతాత్ । ఇతి । దేవేభ్యః । ఏవ । ఏనమ్ । ఆ । వేదయతి । అన్వితి । ఏనమ్ । దేవాః ।
బుధ్యన్తే ॥౨౯॥ ఏతద్దేతస్యాంవీర్యమన్యత్రిభిశ్చదశాసహస్రతమీతస్మాద్దేవపదస్యం
హస్రామేకాన్నచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౮॥

సహస్రతమ్యేతిసహస్ర-తమ్యా । వై । యజమానః । సువర్గమితిసువః-గమ్ ।
లోకమ్ । ఏతి । సా । ఏనమ్ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయతి । సా । మా ।
సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయ । ఇతి । ఆహ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । ఏవ ।
ఏనమ్ । లోకమ్ । గమయతి । సా । మా । జ్యోతిష్మన్తమ్ । లోకమ్ । గమయ । ఇతి । ఆహ ।
జ్యోతిష్మన్తమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । లోకమ్ । గమయతి । సా । మా । సర్వాన్ । పుణ్యాన్ । లోకాన్
గమయ । ఇతి । ఆహ । సర్వాన్ । ఏవ । ఏనమ్ । పుణ్యాన్ । లోకాన్ । గమయతి । సా ॥౩౦॥

ధూ । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । గచ్ఛత । ప్రజయేతిప్ర-జయా । పశుభిరితిపశు-భిః । సహ । పునః । మా । ఆ । విశతాత్ । రయ్యా । ఇతి । ప్రజయేతిప్ర-జయా । ఏవ । ఏనమ్ । పశుభిరితిపశు-భిః । రయ్యామ్ । ప్రతి । స్థాపయతి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । పశుమానితిపశు-మాన్ । రయిమానితిరయి-మాన్ । భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । తామ్ । అగ్నీధ ఇత్యగ్ని-ఇధే । దేయా । బ్రహ్మణే । దేయా । హోత్రే । దేయా । ఉద్గాత్ర ఇత్యుత్-గాత్రే । దేయా । అధ్వర్యవే । దేయా । దద్యాత్ । సహస్రమ్ । అస్య । సా । దత్తా । భవతి । సహస్రమ్ । అస్య । ప్రతిగృహీతమితిప్రతి-గృహీతమ్ । భవతి । యః । తామ్ । అవిద్వాన్ ॥౨౦॥ ప్రతిగృహ్ణాతీతి ప్రతి-గృహ్ణాతి । తామ్ । ప్రతి । గృహ్ణీయాత్ । ఏకా । అసి । న । సహస్రమ్ । ఏకామ్ । త్వా । భూతామ్ । ప్రతి । గృహ్ణామి । న । సహస్రమ్ । ఏకా । మా । భూతా । ఆ । విశ । మా । సహస్రమ్ । ఇతి । ఏకామ్ । ఏవ । ఏనామ్ । భూతామ్ । ప్రతి । గృహ్ణాతి । న । సహస్రమ్ యః । ఏవమ్ । వేద । స్యోనా । అసి । సుషదేతిసు-సదా । సుశేవేతిసు-శేవా । స్యోనా । మా । ఆ । విశ । సుషదేతిసు-సదా । మా । ఆ । విశ । సుశేవేతిసు-శేవా । మా । ఆ । విశ ॥౨౧॥ ఇతి । ఆహ । స్యోనా । ఏవ । ఏనమ్ । సుషదేతిసు-సదా । సుశేవేతిసు-శేవా । భూతా । ఆ । విశతి । న । ఏనమ్ । హినస్తి । బ్రహ్మవాదిన ఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సహస్రమ్ । సహస్రతమీతిసహస్ర-తమీ । అన్వితి । ఏతీ 3 । సహస్రతమీమితిసహస్ర-తమీమ్ । సహస్రా 3 మ్ । ఇతి । యత్ । ప్రాచీమ్ । ఉత్సృజేదిత్యుత్-సృజేత్ । సహస్రమ్ । సహస్రతమీతిసహస్ర-తమీ । అన్వితి । ఇయాత్ । తత్ । సహస్రమ్ । అప్రజ్ఞాత్రమిత్యప్ర-జ్ఞాత్రమ్ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । న । ప్ర । ఇతి । జానీయాత్ । ప్రతీచీమ్ । ఉదితి । సృజతి । తామ్ । సహస్రమ్ । అన్వితి । పర్యావర్తత ఇతిపరి-ఆవర్తతే । సా ।

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి । యజమానమ్ । ఇతి । ఇతి ।
స్విష్టిః । క్లిప్తే । సహస్థానమ్ । ఏతి । జాయతే । అశ్వమేధ్యేన-అమా । క్రియతే । ప్రథమా ।
క్రతూన్ । గచ్ఛతి ॥ ౨౨ ॥ లోకాన్నమయతి సాద్ధ్యాస్త్య తేషామాయతయజమానస్త్రివ్రాదశ చ ॥

అత్రిః । అదదాత్ । ఔర్వాయ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పుత్రకామాయేతి పుత్ర-
కామాయ । సః । రిరిచానః । అమన్యత । నిర్వీర్యశిథిలో-వీర్యః । శిథిలః । యాతయామేతి
యాత-యామా । సః । ఏతమ్ । చతుర్హోతారమితి చతుః-హోతారమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ । ఏతి ।
అహరత్ । తేన । అయజత । తతః । వై । తస్య । చత్వారః । వీరాః । ఏతి । అజాయన్త । సుహోతేతి
సు-హోతా । సూద్గాతేతి సు-ఉద్గాతా । స్వధ్వర్యురితి సు-అధ్వర్యుః । సుసభేయ ఇతి
సు-సభేయః । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । చతుర్హోత్రేతి చతుః-హోత్రా । యజతే । ఏతి ।
అస్య । చత్వారః । వీరాః । జాయన్తే । సుహోతేతి సు-హోతా । సూద్గాతేతి సు-ఉద్గాతా ।
స్వధ్వర్యురితి సు-అధ్వర్యుః । సుసభేయ ఇతి సు-సభేయః । యే । చతుర్వింశా ఇతి చతుః-
వింశాః । పవమానాః । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । తత్ ॥ ౨౩ ॥ యే । ఉద్యన్తి
ఉద్యత్-యన్తః । స్తోమాః । శ్రీః । సా । అత్రిమ్ । శ్రద్ధాదేవమితి శ్రద్ధా-దేవమ్ । యజమానమ్ ।
చత్వారి । వీర్యాణి । న । ఉప । ఏతి । అన్నమన్న్యే । తేజః । ఇన్ద్రియమ్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-
వర్చసమ్ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । సః । ఏతాన్ । చతురః । చతుస్తోమానితి చతుః-
స్తోమాన్ । సోమాన్ । అపశ్యత్ । తాన్ । ఏతి । అహరత్ । తైః । అయజత । తేజః । ఏవ ।
ప్రథమేన । అవేతి । అరున్ధ । ఇన్ద్రియమ్ । ద్వితీయేన । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ ।
తృతీయేన । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । చతుర్థేన । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । చతురః ।
చతుస్తోమానితి చతుః-స్తోమాన్ । సోమాన్ । ఆహరతీత్యా-హరతి । తైః । యజతే । తేజః ।

ఏవ । ప్రథమేన । అవ । ఇతి । రున్ధే । ఇన్ద్రియమ్ । ద్వితీయేన । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । తృతీయేన । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । చతుర్థేన । యామ్ । ఏవ । అత్రిః । ఋద్ధిమ్ । ఆర్ధ్నోత్ । తామ్ । ఏవ । యజమానః । ఋధ్నోతి ॥ ౨౪ ॥ తత్తేఽప్యేవాష్టాదశ చ ॥ ౫ ॥

జమదగ్నిః । పుష్టికామ ఇతి పుష్టి-కామః । చతూరాత్రేణేతి చతుః-రాత్రేణ । అయజత । సః । ఏతాన్ । పోషాన్ । అపుష్యత్ । తస్మాత్ । పలితౌ । జామదగ్నియౌ । న । సమితి । జానాతే ఇతి । ఏతాన్ । ఏవ । పోషాన్ । పుష్యతి । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । చతూరాత్రేణేతి చతుః-రాత్రేణ । యజతే । పురోడాశిన్యః । ఉపసద ఇత్యుప-సదః । భవన్తి । పశవః । వై । పురోడాశః । పశూన్ । ఏవ । అవ । ఇతి । రున్ధే । అన్నమ్ । వై । పురోడాశః । అన్నమ్ । ఏవ । అవ । ఇతి । రున్ధే । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । పశుమానితి పశు-మాన్ । భవతి । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । చతూరాత్రేణేతి చతుః-రాత్రేణ । యజతే ॥ ౨౫ ॥ జమదగ్నిరష్టాచత్వారింశత్ ॥ ౬ ॥

సంవత్సర ఇతి సమ్-వత్సరః । వై । ఇదమ్ । ఏకః । ఆసీత్ । సః । అకామయత । ఋతూన్ । సృజేయ । ఇతి । సః । ఏతమ్ । పఞ్చరాత్రమితి పఞ్చ-రాత్రమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ । ఆ । ఇతి । అహరత్ । తేన । అయజత । తతః । వై । సః । ఋతూన్ । అసృజత । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । పఞ్చరాత్రేణేతి పఞ్చ-రాత్రేణ । యజతే । ప్ర । ఇతి । ఏవ । జాయతే । తే । ఋతవః । సృష్టాః । న । వ్యావర్తన్తేతి వి-ఆవర్తన్త । తే । ఏతమ్ । పఞ్చరాత్రమితి పఞ్చ-రాత్రమ్ । అపశ్యన్న్ । తమ్ । ఆ । ఇతి । అహరన్న్ । తేన । అయజన్త । తతః । వై । తే । వ్యావర్తన్తేతి వి-ఆవర్తన్త ॥ ౨౬ ॥ యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । పఞ్చరాత్రేణేతి పఞ్చ-రాత్రేణ । యజతే । వి । ఇతి । పాప్మనా । భ్రాతృవ్యేణ । ఆ । ఇతి । వర్తతే । సార్వసేనిరితి సార్వ-సేనిః । శౌచేయః । అకామయత । పశుమానితి పశు-మాన్ । స్యామ్ । ఇతి । సః । ఏతమ్ । పఞ్చరాత్రమితి పఞ్చ-రాత్రమ్ ।

ఏతి । అహార్షీత్ । తేన । అయుఙ్క్త । తతః । వై । సః । ప్రహాణేన । ప్రతాన్ । ప్రేతి । ఆప్నోతి ।
యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । పఞ్చరాత్రేణేతిపఞ్చ-రాత్రేణ । యజతే । ప్రేతి । ప్రహాణేన ।
ప్రతాన్ । ఆప్నోతి । ఇన్ద్రః । ప్రాహాహాతః । అకామయత । వాచః । భువదితిభువ-వదితా ।
స్యామ్ । ఇతి । సః । ఏతమ్ । పఞ్చరాత్రమితిపఞ్చ-రాత్రమ్ । ఏతి ॥ ౨౩ ॥ అహార్షీత్ । తేన ।
అయుఙ్క్త । తతః । వై । సః । వాచః । భువదితిభువ-వదితా । అభవత్ । యః । ఏవమ్ ।
విద్వాన్ । పఞ్చరాత్రేణేతిపఞ్చ-రాత్రేణ । యజతే । భువదితిభువ-వదితా । ఏవ । వాచః ।
భవతి । అథో ఇతి । ఏనమ్ । వాచః । పతిః । ఇతి । ఆహుః । అనాప్తః । చతూరాత్ర ఇతి చతుః-
రాత్రః । అతిరిక్త ఇత్యతి-రిక్తః । షడ్రాత్ర ఇతి షట్-రాత్రః । అథ । వై । ఏషః । సమ్ప్రతీతి సమ్-
ప్రతి । యజ్ఞః । యత్ । పఞ్చరాత్ర ఇతి పఞ్చ-రాత్రః । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । పఞ్చరాత్రేణేతి
పఞ్చ-రాత్రేణ । యజతే । సమ్ప్రతీతి సమ్-ప్రతి । ఏవ । యజ్ఞేన । యజతే । పఞ్చరాత్ర ఇతి
పఞ్చ-రాత్రః । భవతి । పఞ్చ । వై । ఋతవః । సంవత్సర ఇతి సమ్-వత్సరః ॥ ౨౪ ॥
ఋతుషు । ఏవ । సంవత్సర ఇతి సమ్-వత్సరే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అథో ఇతి । పఞ్చాక్షరేతి
పఞ్చ-అక్షరా । పఙ్క్తిః । పాఙ్క్తః । యజ్ఞః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । త్రివృదితి త్రి-వృత్ ।
అగ్నిష్టోమ ఇత్యగ్ని-స్తోమః । భవతి । తేజః । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ-దశః ।
భవతి । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । సప్తదశ ఇతి సప్త-దశః । భవతి । అన్నాద్యస్యేత్య
న్న-అద్యస్య । అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । అథో ఇతి । ప్రేతి । ఏవ । తేన । జాయతే । పఞ్చవిగ్ంశ
ఇతిపఞ్చ-విగ్ంశః । అగ్నిష్టోమ ఇత్యగ్ని-స్తోమః । భవతి । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । ఆప్త్యై ।
మహావ్రతవానితిమహావ్రత-వాన్ । అన్నాద్యస్యేత్యన్న-అద్యస్య । అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై ।
విశ్వజిదితివిశ్వ-జిత్ । సర్వపృష్ఠ ఇతిసర్వ-పృష్ఠః । అతిరాత్ర ఇత్యతి-రాత్రః । భవతి ।

సర్వస్య । అధిపత్న్యా ఇత్యధి-పత్న్యై ॥౩౯॥

తేనాసంగ్రప్రసవాదితాస్త్వామిత్యసపితవర్వాజ్ఞాత్రామాసంవత్సరో౽ధిపత్న్యై ॥౧౦॥

దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే । అశ్వినోః । బాహుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్ । పూష్ణః । హస్తాభ్యామ్ । ఆ । దదే । ఇమామ్ । అగృభ్ణన్న్ । రశనామ్ । ఋతస్య । పూర్వే । ఆయుషి । విదథేషు । కవ్యా ॥ తయా । దేవాః । సుతమ్ । ఆ । బభూవుః । ఋతస్య । సామన్న్ । సరమ్ । ఆరపన్తీత్యా-రపన్తీ ॥ అభిధా ఇత్యభి-ధాః । అసి । భువనమ్ । అసి । యన్తా । అసి । ధర్తా । అసి । సః । అగ్నిమ్ । వైశ్వానరమ్ । సప్రథసమితి స-ప్రథసమ్ । గచ్ఛ । స్వాహాకృత ఇతి స్వాహా-కృతః । పృథివ్యామ్ । యన్తా । రాట్ । యన్తా । అసి । యమనః । ధర్తా । అసి । ధరుణః । కృష్యై । త్వా । క్షేమాయ । త్వా । రయ్యై । త్వా । పోషాయ । త్వా । పృథివ్యై । త్వా । అన్తరిక్షాయ । త్వా । దివే । త్వా । సతే । త్వా । అసతే । త్వా । అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః । త్వా । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । త్వా । విశ్వేభ్యః । త్వా । భూతేభ్యః ॥౪౦॥

॥ ధరుణః పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥౧౧॥

విభూరితి వి-భూః । మాత్రా । ప్రభూరితి ప్ర-భూః । పిత్రా । అశ్వః । అసి । హయః । అసి । అత్యః । అసి । నరః । అసి । అర్వా । అసి । సప్తిః । అసి । వాజీ । అసి । వృషా । అసి । నృమణా ఇతి నృ-మనాః । అసి । యయుః । నామ । అసి । ఆదిత్యానామ్ । పత్వా । అన్వితి । ఇహి । అగ్నయే । స్వాహా । స్వాహా । ఇన్ద్రాగ్నిభ్యామితీన్ద్రాగ్ని-భ్యామ్ । స్వాహా । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । స్వాహా । విశ్వేభ్యః । దేవేభ్యః । స్వాహా । సర్వాభ్యః । దేవతాభ్యః । ఇహ । ధృతిః । స్వాహా । ఇహ । విధృతిరితి వి-ధృతిః । స్వాహా । ఇహ । రన్తిః । స్వాహా । ఇహ । రమతిః । స్వాహా । భూః । అసి । భువే । త్వా । భవ్యాయ । త్వా । భవిష్యతే । త్వా । విశ్వేభ్యః । త్వా ।

ప్రాణేభ్యః । దేవాః । అక్షాపాలా ఇత్యక్షా-పాలాః । ఏతమ్ । దేవేభ్యః । అశ్వమ్ । మేధాయ । ప్రోక్షితమితి ప్ర-ఉక్షితమ్ । గోపాయన్తి ॥౪౧॥ రక్షన్తి స్వాహా ద్వావిꣳశతిశ్చ ॥౧౨॥

అయనాయేత్యా-అయనాయ । స్వాహా । ప్రాయణాయేతి ప్ర-అయనాయ । స్వాహా । ఉద్ద్రావాయేత్యుత్-ద్రావాయ । స్వాహా । ఉద్ద్రుతాయేత్యుత్-ద్రుతాయ । స్వాహా । శూకారాయేతి శూ-కారాయ । స్వాహా । శూకృతాయేతి శూ-కృతాయ । స్వాహా । పలాయితాయ । స్వాహా । ఆపలాయితాయేత్యా-పలాయితాయ । స్వాహా । ఆవల్గత ఇత్యా-వల్గతే । స్వాహా । పరావల్గత ఇతి పరా-వల్గతే । స్వాహా । ఆయత ఇత్యా-యతే । స్వాహా । ప్రయత ఇతి ప్ర-యతే । స్వాహా । సర్వస్మై । స్వాహా ॥౪౨॥ అయనాయోత్తరమాపలాయితాయ పఞ్చవిꣳశతిః ॥౧౩॥

అగ్నయే । స్వాహా । సోమాయ । స్వాహా । వాయవే । స్వాహా । అపామ్ । మోదాయ । స్వాహా । సవిత్రే । స్వాహా । సరస్వత్యై । స్వాహా । ఇన్ద్రాయ । స్వాహా । బృహస్పతయే । స్వాహా । మిత్రాయ । స్వాహా । వరుణాయ । స్వాహా । సర్వస్మై । స్వాహా ॥౪౩॥

॥ అగ్నయే వాయవేఽపాం మోదాయేన్ద్రాయ త్రయోవిꣳశతిః ॥౧౪॥

పృథివ్యై । స్వాహా । అన్తరిక్షాయ । స్వాహా । దివే । స్వాహా । సూర్యాయ । స్వాహా । చన్ద్రమసే । స్వాహా । నక్షత్రేభ్యః । స్వాహా । ప్రాచ్యై । దిశే । స్వాహా । దక్షిణాయై । దిశే । స్వాహా । ప్రతీచ్యై । దిశే । స్వాహా । ఉదీచ్యై । దిశే । స్వాహా । ఊర్ధ్వాయై । దిశే । స్వాహా । దిగ్భ్య ఇతి దిక్-భ్యః । స్వాహా । అవాన్తరదిశాభ్య ఇత్యవాన్తర-దిశాభ్యః । స్వాహా । సమాభ్యః । స్వాహా । శరద్భ్య ఇతి శరత్-భ్యః । స్వాహా । అహోరాత్రేభ్య ఇత్యహః-రాత్రేభ్యః । స్వాహా । అర్ధమాసేభ్య ఇత్యర్ధ-మాసేభ్యః । స్వాహా । మాసేభ్యః । స్వాహా । ఋతుభ్య ఇత్యృతు-భ్యః । స్వాహా । సంవత్సరాయేతి సమ్-వత్సరాయ । స్వాహా । సర్వస్మై । స్వాహా ॥౪౪॥

॥ [illegible] ॥౧౫॥

అగ్నయే । స్వాహా । సోమాయ । స్వాహా । సవిత్రే । స్వాహా । సరస్వత్యై । స్వాహా । పూష్ణే । స్వాహా । బృహస్పతయే । స్వాహా । అపామ్ । మోదాయ । స్వాహా । వాయవే । స్వాహా । మిత్రాయ । స్వాహా । వరుణాయ । స్వాహా । సర్వస్మై । స్వాహా ॥౪౩॥

॥ [illegible] ॥౧౬॥

పృథివ్యై । స్వాహా । అన్తరిక్షాయ । స్వాహా । దివే । స్వాహా । అగ్నయే । స్వాహా । సోమాయ । స్వాహా । సూర్యాయ । స్వాహా । చన్ద్రమసే । స్వాహా । అహ్నే । స్వాహా । రాత్రియై । స్వాహా । ఋజవే । స్వాహా । సాధవే । స్వాహా । సుక్షిత్యా ఇతి సు-క్షిత్యై । స్వాహా । క్షుధే । స్వాహా । ఆశితిమ్నే । స్వాహా । రోగాయ । స్వాహా । హిమాయ । స్వాహా । శీతాయ । స్వాహా । ఆతపాయేత్యా-తపాయ । స్వాహా । అరణ్యాయ । స్వాహా । సువర్గాయేతి సువః-గాయ । స్వాహా । లోకాయ । స్వాహా । సర్వస్మై । స్వాహా ॥౪౪॥

॥ పృథివ్యా అగ్నయేఽహ్నే రాత్రియై చతుశ్చత్వారిగ్ంశత్ ॥౧౭॥

ఋభుః । దేవానామ్ । కర్మణా । అపసా । ఋతస్య । పథ్యా । అసి । వసుభిరితి వసు-భిః । దేవేభిః । దేవతయా । గాయత్రేణ । త్వా । ఛన్దసా । యునజ్మి । వసన్తేన । త్వా । ఋతునా । హవిషా । దీక్షయామి । రుద్రేభిః । దేవేభిః । దేవతయా । త్రైష్టుభేన । త్వా । ఛన్దసా । యునజ్మి । గ్రీష్మేణ । త్వా । ఋతునా । హవిషా । దీక్షయామి । ఆదిత్యేభిః । దేవేభిః । దేవతయా । జాగతేన । త్వా । ఛన్దసా । యునజ్మి । వర్షాభిః । త్వా । ఋతునా । హవిషా । దీక్షయామి । విశ్వేభిః । దేవేభిః । దేవతయా । ఆనుష్టుభేనేత్యాను-స్తుభేన । త్వా । ఛన్దసా । యునజ్మి ॥౪౫॥ శరదా । త్వా । ఋతునా । హవిషా । దీక్షయామి । అఙ్గిరోభిః

[illegible] । దేవేభ్యః । దేవతాయా । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible]

[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible]

[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible]

[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible]

[illegible] । స్వాహా । [illegible] । విధృతిరితి వి-ధృతిః । స్వాహా । [illegible] । [illegible] । స్వాహా ।

[illegible] । రమతిః । స్వాహా ॥ ౧౮ ॥ [illegible] ॥ ౧౯ ॥

ఉద్ద్రావాయేత్యుత్-ద్రావాయ । స్వాహా । ఉద్ద్రుతాయేత్యుత్-ద్రుతాయ । స్వాహా । క్రోశతే । స్వాహా । అపక్రోశత ఇత్యప-క్రోశతే । స్వాహా । ప్రోథతే । స్వాహా । ప్రప్రోథత ఇతి ప్ర-ప్రోథతే । స్వాహా । గన్ధాయ । స్వాహా । ఘ్రాతాయ । స్వాహా । ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ । స్వాహా । వ్యానాయేతి వి-అనాయ । స్వాహా । అపానాయేత్యప-అనాయ । స్వాహా । సన్దీయమానాయేతి సమ్-దీయమానాయ । స్వాహా । సన్దితాయేతి సమ్-దితాయ । స్వాహా । విచృత్యమానాయేతి వి-చృత్యమానాయ । స్వాహా । విచృత్తాయేతి వి-చృత్తాయ । స్వాహా । పలాయిష్యమాణాయ । స్వాహా । పలాయితాయ । స్వాహా । ఉపరగ్గ్ంస్యత ఇత్యుప-రగ్గ్ంస్యతే । స్వాహా । ఉపరతాయేత్యుప-రతాయ । స్వాహా । నివేక్ష్యత ఇతి ని-వేక్ష్యతే । స్వాహా । నివిశమానాయేతి ని-విశమానాయ । స్వాహా । నివిష్టాయేతి ని-విష్టాయ । స్వాహా । నిషత్స్యత ఇతి ని-సత్స్యతే । స్వాహా । నిషీదత ఇతి ని-సీదతే । స్వాహా । నిషణ్ణాయేతి ని-సన్నాయ । స్వాహా ॥ ౨౦ ॥

ఆసిష్యతే । స్వాహా । ఆసీనాయ । స్వాహా । ఆసితాయ । స్వాహా । నిపత్స్యత ఇతి ని-పత్స్యతే । స్వాహా । నిపద్యమానాయేతి ని-పద్యమానాయ । స్వాహా । నిపన్నాయేతి ని-పన్నాయ । స్వాహా । శయిష్యతే । స్వాహా । శయానాయ । స్వాహా । శయితాయ । స్వాహా । సమ్మీలిష్యత ఇతి సమ్-

ష్ఠీవిష్యతే । స్వాహా । సమ్మీలత ఇతి సమ్-మీలతే । స్వాహా । సమ్మీలితాయేతి సమ్-మీలితాయ
స్వాహా । స్వప్స్యతే । స్వాహా । స్వపతే । స్వాహా । సుప్తాయ । స్వాహా । ప్రభోత్స్యత ఇతి ప్ర-
భోత్స్యతే । స్వాహా । ప్రబుధ్యమానాయేతి ప్ర-బుధ్యమానాయ । స్వాహా । ప్రబుద్ధాయేతి ప్ర-
బుద్ధాయ । స్వాహా । జాగరిష్యతే । స్వాహా । జాగ్రతే । స్వాహా । జాగరితాయ । స్వాహా ।
శుశ్రూషమాణాయ । స్వాహా । శృణ్వతే । స్వాహా । శ్రుతాయ । స్వాహా । వీక్షిష్యత ఇతి వి-
ఈక్షిష్యతే । స్వాహా ॥౧౦॥ వీక్షమాణాయేతి వి-ఈక్షమాణాయ । స్వాహా । వీక్షితాయేతి వి-
ఈక్షితాయ । స్వాహా । సగ్ంహాస్యత ఇతి సమ్-హాస్యతే । స్వాహా । సఞ్జిహానాయేతి సమ్-
జిహానాయ । స్వాహా । ఉజ్జిహానాయేత్యుత్-జిహానాయ । స్వాహా । వివర్త్స్యత ఇతి వి-వర్త్స్యతే ।
స్వాహా । వివర్తమానాయేతి వి-వర్తమానాయ । స్వాహా । వివృత్తాయేతి వి-వృత్తాయ । స్వాహా ।
ఉత్థాస్యత ఇత్యుత్-స్థాస్యతే । స్వాహా । ఉత్తిష్ఠత ఇత్యుత్-తిష్ఠతే । స్వాహా । ఉత్థితాయేత్యుత్-
స్థితాయ । స్వాహా । విధవిష్యత ఇతి వి-ధవిష్యతే । స్వాహా । విధూన్వానాయేతి వి-
ధూన్వానాయ । స్వాహా । విధూతాయేతి వి-ధూతాయ । స్వాహా । ఉత్క్రగ్ంస్యత ఇత్యుత్-
క్రగ్ంస్యతే । స్వాహా । ఉత్క్రామత ఇత్యుత్-క్రామతే । స్వాహా । ఉత్క్రాన్తాయేత్యుత్-క్రాన్తాయ ।
స్వాహా । చఙ్క్రమిష్యతే । స్వాహా । చఙ్క్రమ్యమాణాయ । స్వాహా । చఙ్క్రమితాయ । స్వాహా ।
కణ్డూయిష్యతే । స్వాహా । కణ్డూయమానాయ । స్వాహా । కణ్డూయితాయ । స్వాహా । నికషిష్యత
ఇతి ని-కషిష్యతే । స్వాహా । నికషమాణాయేతి ని-కషమాణాయ । స్వాహా । నికషితాయేతి ని-
కషితాయ । స్వాహా । యత్ । అత్తి । తస్మై । స్వాహా । యత్ । పిబతి । తస్మై । స్వాహా । యత్ ।
మేహతి । తస్మై । స్వాహా । యత్ । శకృత్ । కరోతి । తస్మై । స్వాహా । రేతసే । స్వాహా । ప్రజాభ్య
ఇతి ప్ర-జాభ్యః । స్వాహా । ప్రజననాయేతి ప్ర-జననాయ । స్వాహా । సర్వస్మై । స్వాహా ॥౧౧॥

॥ సముద్రాయస్వాహాఽతిక్షిప్రత్స్వాహాన్తరిక్షమాకాశాయస్వాహాక్షత్రయోగం౦రి౯ ॥౧౭॥

అగ్నయే । స్వాహా । వాయవే । స్వాహా । సూర్యాయ । స్వాహా । ఋతమ్ । అసి ।
ఋతస్య । ఋతమ్ । అసి । సత్యమ్ । అసి । సత్యస్య । సత్యమ్ । అసి । ఋతస్య । పన్థాః ।
అసి । దేవానామ్ । ఛాయా । అమృతస్య । నామ । తత్ । సత్యమ్ । యత్ । త్వమ్ । ప్రజాపతిః ।
అసి । ప్రజా-పతిః । అసి । అధి । యత్ । అస్మిన్ । వాజినే । ఇవ । శుభః । స్పర్ధన్తే । దివః ।
సూర్యేణ । విశః । అపః । వృణానః । పవతే । కవ్యన్ । పశుమ్ । న । గోపాః । గో-పాః ।
ఇర్యః । పరిజ్మేతి పరి-జ్మా ॥౧౮॥ అగ్నయేవాయవేసూర్యాయాఽష్టచత్వారింశత్ ॥

ప్రజననంప్రాతస్సవనేసైన్ద్రాగ్నావాదిత్యస్సత్యాఙ్గిరసఋతాయైసోమాయైసేహస్ర
తమ్యాఽత్రిప్రమదగ్నిస్సంవత్సరోదేవస్యప్రథమాయవాయాగ్నయేపృథివ్యాగ్నయేపృథివ్యై
భువేతుభ్యంగాయాగ్నయేవాయవేసూర్యాయవింశతిః ॥౨౦॥

॥ ప్రజననమఙ్గిరసస్సోమాయైప్రతిగృహ్ణాతివిభూర్ప్రక్షమాణాయద్విపఞ్చాశత్ ॥౫౨॥

॥ ప్రజననంపరిజ్మా ॥

॥ హరిః ఓమ్ ॥

॥ తత్సత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

॥ ప్రథమప్రశ్నస్సమాప్తః ॥